

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 216/06-46

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. septembra 2006 senáte zloženom z predsedu Juraja Babjaka a zo sudcov Eduarda Báránaya a Ľubomíra Dobríka vo veci sťažnosti S. Č., bytom S., toho času bytom Španielsko, zastúpenej advokátom JUDr. J. J., B., pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Stará Ľubovňa v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 226/00 takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Stará Ľubovňa v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 226/00 **p o r u š i l** základné právo S. Č. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu Stará Ľubovňa v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 226/00 **p r i k a z u j e** konať bez zbytočných prietáhov.

3. S. Č. priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 30 000 Sk (slovom tridsaťtisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Stará Ľubovňa p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Stará Ľubovňa je p o v i n n ý zaplatiť náhradu trov konania S. Č. v sume 5 788 Sk (slovom päťtisíc sedemstoosemdesiatosem slovenských korún) na účet jej advokáta JUDr. J. J., B., (...) do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Sťažnosti S. Č. vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. februára 2006 doručená sťažnosť (doplnená 14. marca 2006 a 21. augusta 2006), ktorou S. Č., bytom S., toho času bytom Španielsko (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpená advokátom JUDr. J. J., B., namietala porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Stará Ľubovňa (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 226/00.

Sťažovateľka v sťažnosti a jej doplneniach uviedla, že:

„Dňa 4. 10. 1993 v obci Č. ma zrazilo motorové vozidlo, ktoré pod vplyvom alkoholu riadil J. M. (...), ktorý mi spôsobil ťažkú ujmu na zdraví s dlhšou dobou liečenia a podrobením sa dvoch operácií. J. M. bol za toto konanie právoplatne uznaný vinným Okresným súdom Stará Ľubovňa 1 T 1/94 z trestného činu ublíženia na zdraví, za čo mu bol uložený trest a ohľadne náhrady škody som bola odkázaná na občiansko-právne konanie.

Na základe tohto poučenia som podala aj žalobu.

Okresný súd Stará Ľubovňa túto moju právnu záležitosť rieši od roku 1995, avšak do dnešného dňa nie je schopný toto právoplatne ukončiť.

Mám za to, že súdu boli predložené dostatočné dôkazy, a to najmä trestné spisy Okresného súdu Stará Ľubovňa I T 1/94 a moje špecifikované návrhy ohľadne náhrady škody.

Okresný súd v Starej Ľubovni môj návrh na náhradu škody zamietol, avšak Krajský súd rozhodnutie Okresného súdu zrušil a vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

Vzhľadom na nesprávny postup sudkyne Okresného súdu som sa domáhala, aby vec bola odňatá a pridelená inému sudcovi, žiaľ môjmu návrhu nebolo vyhovené.

Pretože som nebola spokojná s konaním a postupom súdu, obrátila som sa na Ministerstvo spravodlivosti a Generálnu prokuratúru.

Na to, že som podala sťažnosť na prieťahy v súdnom konaní mi bolo listom Okresného súdu v Starej Ľubovni zo dňa 3. 9. 2003 oznámené predsedníčkou súdu, že moja sťažnosť je dôvodná.

Keďže Okresný súd v tejto mojej záležitosti nekonal, opätovne som sa obrátila na Ministerstvo spravodlivosti a taktiež na Okresný súd v Starej Ľubovni. O tom vám v prílohe predkladám listy.

V zmysle článku 127 ods. 3 Ústavy SR si žiadam, aby mi bolo priznané finančné zadostučinenie vo výške 800.000,- Sk.

Ujma na zdraví, ktorá mi bola spôsobená, má trvalé následky na celý môj život a neumožňuje mi plnohodnotne sa uplatniť v spoločenskom, kultúrnom ani pracovnom živote v porovnaní s mojimi vrstovníkmi a mám za to, že žiadna finančná náhrada mi nevráti moje poškodené zdravie.

V konaní o náhradu škody proti žalovanému bolo vedené konanie pod spis. značkou 5 C 502/96 a v súčasnosti je vedené pod spis. značkou 5 C 226/00. Týmto svojim podaním sa domáham toho, aby táto moja právna záležitosť bola odňatá predsedníčke senátu a bola pridelená inému senátu, poprípade aj inému súdu. (...)

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žiadam súd, aby vydal takéto rozhodnutie:

1. Okresný súd v Starej Ľubovni v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 226/00 porušil právo S. Č., aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, ktoré je zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

2. Okresnému súdu v Starej Ľubovni prikazuje, aby vo veci žaloby S. Č. o náhradu škody konal bez zbytočných prieťahov.

3. S. Č. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 800.000,- Sk, ktoré je Okresný súd v Starej Ľubovni povinný vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohoto nálezu.“

Uznesením ústavného súdu č. k. III. ÚS 216/06-19 z 27. júna 2006 bola vec prijatá na ďalšie konanie.

K sťažnosti sa listom z 1. augusta 2006 vyjadrila predsedníčka okresného súdu, ktorá k veci uviedla:

„Sťažnosť S. Č. sa týka občianskoprávných vecí, vedených na tunajšom súde pod sp. zn. 5 C 81/96, 5 C 502/96, 5 C 226/00 a 5 C 54/02, v ktorých je navrhovateľkou S. Č. Ide o náhradu škody z ublíženia na zdraví v súvislosti s dopravnou nehodou.

Navrhovateľka S. Č. opakovane podáva sťažnosť jednak na Ministerstvo spravodlivosti SR, ako aj na tunajší súd.

Vec je skutkovo aj právne zložitá najmä preto, že pôvodne navrhovateľka jeden právny nárok rozšírila na štyri, viackrát menovanej bola predĺžená lehota na spresnenie a doplnenie návrhu.

Prietahy v predmetnej veci nastali jednak dlhodobou (skoro ročnou) práceneschopnosťou zákonnej sudkyne JUDr. J. D. v roku 2002, jednak nedisciplinovanosťou navrhovateľky v súvislosti s účasťou na pojednávaniach, keďže navrhovateľka sa zdržiavala v zahraničí, pričom dobu jej návratu nevedeli špecifikovať ani jej najbližší príbuzní. Adresu pobytu sťažovateľka neoznámila. Z obsahu spisov vyplýva, že sťažovateľka spravidla deň pred určeným pojednávaním (v prípade, keď mala doručenie predvolania vykázané) svoju neúčasť a neúčasť svojho advokáta ospravedlňovala.

Z obsahu horeuvedených spisov som zistila, že vo veci 5 C 81/96 menovanej bola dvakrát predĺžená lehota na spresnenie a doplnenie návrhu. Značné prietahy vo veci spôsobovala sama navrhovateľka, keď napríklad do decembra 2003 súd vytyčil celkom 10 pojednávanií, z toho navrhovateľka a jej právny zástupca sa na pojednávaniach zúčastnili len raz, konkrétne 20. 11. 1996. Z týchto pojednávanií celkom 9-krát navrhovateľka nemala vykázané doručenie predvolania, keďže sa zdržiavala na neznámom mieste v cudzine a jej právny zástupca celkom 8-krát ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávanií v dôsledku kolízií iných pojednávanií.

Prieťahy vznikali tiež tým, že sťažovateľka opakovane namietala predpojatost' zákonnej sudkyne, ako aj ostatných sudcov tunajšieho súdu, v dôsledku čoho spisy museli byť zaslané na Krajský súd v Prešove za účelom rozhodnutia o týchto námietkach.

V predmetnej občianskoprávnej veci bol vyhlásený rozsudok dňa 22. 6. 2006, ktorý je t. č. aj vydoručovavný.

Poukazujem na to, že na tunajšom súde okrem predsedníčky súdu pracujú štyria sudcovia, pričom vykazujeme vo všetkých agendách viac ako 7 000 neskončených vecí. Pri takomto množstve vecí, štyria sudcovia nemôžu každú vec vybaviť bez prieťahov. Aj keď v predmetnej veci ide o náhradu škody, ktorá by sa mala vybaviť prednostne, nie je to jediná vec, ktorú treba prednostne vybaviť, pretože okrem náhrady škody sa na súde vybavujú prednostne aj veci pracovné a týkajúce sa výživného maloletých detí.

Napokon uvádzam, že JUDr. J. D. a ostatní sudcovia tunajšieho súdu mi opakovane predkladajú písomné upozornenia, že majú pridelené neprimerané množstvo vecí.“

K veci sa podrobne vyjadrila aj zákonná sudkyňa, ktorá opísala stav v konaniach dotýkajúcich sa sťažovateľky, pričom vo veci vedenej pod sp. zn. 5 C 226/00 (iné veci nie sú predmetom posúdenia ústavného súdu) za rozhodujúcu považuje neúčast' sťažovateľky na pojednávaníach a svoju vysokú zaťaženosť v senáte v jej pridelených veciach.

Predsedníčka okresného súdu v liste sp. zn. 1 Spr 0/441/2006 z 1. augusta 2006 uviedla, že netrvá na ústnom prejednaní veci.

Právny zástupca sťažovateľky v liste z 10. júla 2006 uviedol, že súhlasí s prejednaním veci bez ústneho pojednávania a vyčísлил trovy právneho zastúpenia.

II.

Z obsahu sťažnosti a z jej doplnení, z vyjadrenia okresného súdu, ale najmä zo spisu okresného súdu sp. zn. 5 C 226/00 ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania vo veci:

Dňa 23. júna 1999 okresný súd vydal rozsudok č. k. 5 C 81/96-135, ktorým zaviazal odporcu zaplatiť sťažovateľke sumu 6 138 Sk s príslušenstvom. V časti týkajúcej sa náhrady škody za bolestné, náhrady nákladov spojených s liečením a náhrady škody za veci znehodnotené pri úraze a úroku z omeškania súd návrh zamietol a časť návrhu týkajúceho sa náhrady škody za sťaženie spoločenského uplatnenia vylúčil súd na samostatné konanie. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 22. júna 2000.

Dňa 4. mája 2000 Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 3 Co 536/99-152 potvrdil rozsudok okresného súdu v jeho napadnutej časti.

Dňa 14. augusta 2000 bolo okresnému súdu doručené oznámenie Krajskej prokuratúry v Prešove (ďalej len „krajská prokuratúra“) o tom, že spis tamojšieho súdu sp. zn. 5 C 226/00 bol zaslaný Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) za účelom podania mimoriadneho dovolania.

Dňa 8. novembra 2000 okresný súd žiadal generálnu prokuratúru o vrátenie spisu sp. zn. 5 C 226/00 a 5 C 81/96.

Dňa 20. novembra 2000 bolo okresnému súdu doručené oznámenie generálnej prokuratúry o tom, že predmetné spisy boli predložené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako príloha na mimoriadne dovolanie.

Dňa 27. decembra 2001 bol v spise urobený úradný záznam o tom, že zákonná sudkyňa v čase od 16. júla 2001 do 29. júla 2001 čerpala riadnu dovolenku a v čase od 7. decembra 2001 do 23. decembra 2001 bola práceneschopná.

Dňa 18. februára 2002 bol okresnému súdu doručený rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. M Cdo 37/2000 z 28. júna 2001, ktorým najvyšší súd zrušil rozsudok krajského súdu zo 4. mája 2000 a rozsudok okresného súdu z 23. júna 1999 v časti týkajúcej sa nároku na náhradu za bolesť, vo zvyšnej časti mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora zamietol.

Dňa 2. apríla 2002 bol v spise urobený úradný záznam o tom, že zákonná sudkyňa bola v čase od 2. januára 2002 do 31. marca 2002 práceneschopná.

Dňa 1. júla 2002 bol v spise urobený úradný záznam o tom, že zákonná sudkyňa v čase od 29. mája 2002 do 4. júna 2002 a od 26. júna 2002 do 30. júna 2002 čerpala riadnu dovolenku.

Dňa 2. januára 2003 bol v spise urobený úradný záznam o tom, že zákonná sudkyňa bola v čase od 1. júla 2002 do 31. decembra 2002 práceneschopná.

Dňa 18. marca 2003 bol v spise urobený úradný záznam o tom, že zákonná sudkyňa upozornila predsedníčku súdu na neprimeraný počet pridelených vecí (celkom 1 351) a na to, že taký počet vecí nie je možné vybaviť bez zbytočných priet'ahov.

Dňa 27. augusta 2003 bol v spise urobený úradný záznam o trvaní práceneschopnosti a čerpaní dovolenky zákonnej sudkyne.

Dňa 27. augusta 2003 okresný súd určil termín pojednávania na 17. september 2003 a zároveň vyzval právneho zástupcu s'ťažovateľky oznámiť údaje o jej zdravotnom stave.

Dňa 12. septembra 2003 bolo okresnému súdu doručené oznámenie právneho zástupcu s'ťažovateľky, ktorým sa vopred ospravedlnil z neúčasti na pojednávaní a zároveň vyslovil súhlas, aby bolo pojednávanie vedené aj bez jeho prítomnosti.

Dňa 16. septembra 2003 bolo okresnému súdu doručené oznámenie vedľajšieho účastníka, ktorým sa vopred ospravedlnil z neúčasti na pojednávaní, pričom žiadal pojednávanie odročiť.

Dňa 17. septembra 2003 sa na okresnom súde uskutočnilo pojednávanie, na ktorom súd spojil na spoločné konanie veci vedené pod sp. zn. 5 C 226/00 a 5 C 54/02, ktoré budú vedené pod sp. zn. 5 C 226/00. S'ťažovateľka zároveň vzniesla námietku zaujatosti voči zákonnej sudkyňi a pojednávanie bolo odročené na neurčito.

Dňa 18. septembra 2003 sa zákonná sudkyňa vyjadrila k námietke zaujatosti a vyhlásila, že vo veci sa necíti byť zaujatá.

Dňa 23. septembra 2003 okresný súd predložil krajskému súdu spis na rozhodnutie o námietke zaujatosti.

Dňa 13. októbra 2003 bol do spisu spracovaný úradný záznam o tom, že zákonná sudkyňa čerpala riadnu dovolenku.

Dňa 13. októbra 2003 bolo okresnému súdu doručené uznesenie krajského súdu sp. zn. 4 NcC 45/03 z 29. septembra 2003, ktorým súd nevyhlúčil zákonnú sudkyňu z prejednávania a rozhodovania danej veci.

Dňa 14. októbra 2003 zákonná sudkyňa dala kancelárii pokyn na doručenie rozhodnutia krajského súdu účastníkom konania.

Dňa 23. októbra 2003 okresný súd požiadal príslušný obecny úrad o doručenie uznesenia odporcovi, pretože zásielku neprevzal.

Dňa 3. novembra 2003 bol v spise urobený úradný záznam o čerpaní riadnej dovolenky zákonnej sudkyne.

Dňa 14. novembra 2003 okresný súd určil termín pojednávania na 8. január 2004 a zároveň vyzval právneho zástupcu sťažovateľky, ako aj sťažovateľku samotnú oznámiť jej zdravotný stav.

Dňa 14. novembra 2003 okresný súd uznesením poučil účastníkov konania o možnosti vzniesenia námietky zaujatosti voči konajúcej sudkyňi a na vyjadrenie im určil lehotu 30 dní.

Dňa 1. decembra 2003 bol v spise urobený úradný záznam o čerpaní dodatkovvej dovolenky zákonnej sudkyne.

Dňa 3. decembra 2003 okresný súd požiadal obecny úrad o doručenie predvolania odporcovi.

Dňa 23. decembra 2003 okresný súd požiadal príslušný obecny úrad o poskytnutie informácie, v ktorom období sa sťažovateľka nachádzala mimo územia Slovenskej republiky.

Dňa 5. januára 2004 bolo pojednávanie, ktoré sa malo konať 8. januára 2004, odročené z dôvodu nedoručenia predvolania odporcovi, ako aj z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne. Nový termín pojednávania bol určený na 3. február 2004.

Dňa 7. januára 2004 bolo okresnému súdu doručené oznámenie sťažovateľky, ktorým sa vopred ospravedlnila z neúčasti na pojednávaní, ktoré sa malo konať 8. januára 2004.

Dňa 8. januára 2004 bola okresnému súdu doručená odpoveď z obecného úradu o nemožnosti doručenia zásielky odporcovi.

Dňa 9. januára 2004 bolo okresnému súdu doručené oznámenie príslušného obecného úradu o pobyte sťažovateľky v zahraničí.

Dňa 19. januára 2004 okresný súd požiadal príslušný obecny úrad o doručenie zásielky sťažovateľke.

Dňa 27. januára 2004 bola okresnému súdu doručená odpoveď o nemožnosti doručenia zásielky sťažovateľke.

Dňa 3. februára 2004 sa na okresnom súde uskutočnilo pojednávanie, na ktorom súd pripustil zmenu petitu návrhu a pojednávanie odročil na neurčito. Právny zástupca sťažovateľky a sťažovateľka sa ho nezúčastnili.

Dňa 11. februára 2004 okresný súd vydal uznesenie o ustanovenie znalca z odboru zdravotníctva, odvetvie traumatológia.

Dňa 11. februára 2004 okresný súd uznesením uložil právnomu zástupcovi sťažovateľky poriadkovú pokutu z dôvodu neospravedlnenia sa z neúčasti na pojednávaní.

Dňa 12. februára 2004 okresný súd požiadal príslušné Obvodné oddelenie Policajného zboru (ďalej len „obvodné oddelenie“) o podanie správy o pobyte sťažovateľky.

Dňa 19. februára 2004 bolo okresnému súdu doručené dodatočné ospravedlnenie právneho zástupcu sťažovateľky z neúčasti na pojednávaní.

Dňa 24. februára 2004 bola okresnému súdu doručená odpoveď obvodného oddelenia.

Dňa 1. marca 2004 bolo okresnému súdu doručené odvolanie právneho zástupcu sťažovateľky proti uzneseniu o uložení poriadkovej pokuty.

Dňa 9. marca 2004 bola okresnému súdu doručená sťažnosť sťažovateľky na zákonnú sudkyňu a zároveň sťažovateľka týmto predložila doklady o svojom zdravotnom stave.

Dňa 8. apríla 2004 okresný súd poskytol znalcovi doklady za účelom vypracovania znaleckého posudku.

Dňa 20. apríla 2004 bol okresnému súdu vrátený spis z ústavného súdu.

Dňa 27. apríla 2004 okresný súd predložil krajskému súdu spis na rozhodnutie o odvolaní právneho zástupcu sťažovateľky.

Dňa 29. apríla 2004 bolo okresnému súdu doručené späťvzatie odvolania právneho zástupcu sťažovateľky a toto bolo zároveň predložené krajskému súdu.

Dňa 31. mája 2004 bola okresnému súdu doručená žiadosť znalca o doručenie kompletnej zdravotnej dokumentácie sťažovateľky.

Dňa 22. júna 2004 okresný súd oznámil znalcovi, že spis nie je možné predložiť, pretože sa nachádza na krajskom súde.

Dňa 22. júla 2004 bolo okresnému súdu doručené uznesenie krajského súdu sp. zn. 8 Co 99/04 z 9. júla 2004, ktorým bolo odvolacie konanie týkajúce sa uloženia poriadkovej pokuty zastavené.

Dňa 10. augusta 2004 okresný súd predložil spisy znalcovi za účelom vypracovania znaleckého posudku.

Dňa 29. septembra 2004 bola okresnému súdu doručená žiadosť znalca o predĺženie termínu na vyhotovenie znaleckého posudku.

Dňa 30. septembra 2004 okresný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľky na oznámenie údajov.

Dňa 27. októbra 2004 bola okresnému súdu doručená odpoveď právneho zástupcu sťažovateľky, v ktorej oznámil miesto jej pobytu v zahraničí.

Dňa 2. novembra 2004 okresný súd vyzval sťažovateľku oznámiť, kedy sa dostaví k znalcovi za účelom skúmania jej zdravotného stavu.

Dňa 19. novembra 2004 bola okresnému súdu doručená odpoveď sťažovateľky o súčasnej nemožnosti dostaviť sa k znalcovi z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu.

Dňa 13. decembra 2004 okresný súd uznesením konanie prerušil a znalcovi predĺžil lehotu na vypracovanie znaleckého posudku do 30. mája 2005.

Dňa 13. mája 2005 bolo okresnému súdu doručené podanie sťažovateľky, v ktorom súdu oznámila, že sa nemôže v danom termíne dostaviť k znalcovi z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu.

Dňa 16. mája 2005 bolo okresnému súdu doručené uznesenie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 26/04 z 28. apríla 2004 o zastavení konania v právnej veci sťažovateľky.

Dňa 17. mája 2005 okresný súd oznámil sťažovateľke, že na dostavenie sa k znalcovi jej poskytuje lehotu do 31. júla 2005. Túto skutočnosť oznámil aj ďalším účastníkom konania, ich právnym zástupcom a znalcovi.

Dňa 8. septembra 2005 bol okresnému súdu doručený vypracovaný znalecký posudok.

Dňa 12. septembra 2005 okresný súd určil termín pojednávania na 9. november 2005.

Dňa 28. septembra 2005 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľky k znaleckému posudku.

Dňa 12. októbra 2005 okresný súd zaslal vyjadrenie sťažovateľky znalcovi.

Dňa 19. októbra 2005 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie znalca k vyjadreniu sťažovateľky k znaleckému posudku.

Dňa 25. októbra 2005 právny zástupca sťažovateľky na výzvu okresného súdu oznámil, že nežiada výsluch znalca na pojednávaní.

Dňa 26. októbra 2005 okresný súd zaslal vyjadrenie znalca právnenému zástupcovi sťažovateľky.

Dňa 27. októbra 2005 bolo okresnému súdu doručené podanie sťažovateľky s návrhom na rozhodnutie.

Dňa 28. októbra 2005 sa z neúčasti na pojednávaní vopred ospravedlnil odporca a 7. novembra 2005 aj právny zástupca sťažovateľky a sťažovateľka, ktorá súdu zaslala aj svoju „výpoveď“.

Dňa 9. novembra 2005 sa na okresnom súde uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito.

Dňa 2. decembra 2005 okresný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľky k špecifikácii zmeny petitu a iných skutočností.

Dňa 6. decembra 2005 okresný súd vyzval vedľajšieho účastníka, aby oznámil, aká suma bola sťažovateľke už vyplatená.

Dňa 23. decembra 2005 bola okresnému súdu doručená odpoveď vedľajšieho účastníka.

Dňa 29. decembra 2005 bola okresnému súdu doručená odpoveď právneho zástupcu sťažovateľky, ktorou reagoval na výzvu súdu z 2. decembra 2005.

Dňa 29. decembra 2005 okresný súd vyzval sťažovateľku k špecifikácii zmeny petitu návrhu a iných skutočností.

Dňa 4. januára 2006 okresný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľky predložiť dôkazy, ktoré žiadal už listom z 2. decembra 2005. Zároveň okresný súd zaslal účastníkom konania vyjadrenie vedľajšieho účastníka.

Dňa 6. februára 2006 bolo okresnému súdu doručené doplnenie podania sťažovateľky.

Dňa 15. februára 2006 okresný súd urgoval právneho zástupcu sťažovateľky predložiť dôkazy, pričom mu zároveň zaslal podanie sťažovateľky.

Dňa 15. februára 2006 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie právneho zástupcu sťažovateľky.

Dňa 16. februára 2006 okresný súd vyzval odporcu, jeho právneho zástupcu, vedľajšieho účastníka a sťažovateľku oznámiť údaje.

Dňa 16. februára 2006 okresný súd určil termín pojednávania na 4. apríl 2006.

Dňa 16. februára 2006 sťažovateľka doručila okresnému súdu „*Sťažnosť na zaujatost' súdu*“.

V dňoch 16. februára 2006 – 20. februára 2006 sudkyne tamojšieho súdu vyhlásili, že sa vo veci necítia byť zaujaté.

Dňa 27. februára 2006 okresný súd predložil krajskému súdu spis na rozhodnutie o námietke zaujatosti.

Dňa 1. marca 2006 krajský súd vyzval sťažovateľku zaplatiť súdny poplatok za vznesenú námietku zaujatosti.

Dňa 6. marca 2006 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie právneho zástupcu sťažovateľky, ktorým reagoval na urgenciu súdu.

Dňa 8. marca 2006 boli okresnému súdu doručené doklady požadované od sťažovateľky.

Dňa 14. marca 2006 sťažovateľka zaplatila súdny poplatok.

Dňa 14. marca 2006 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie právneho zástupcu odporcu.

Dňa 31. marca 2006 okresný súd urgoval krajský súd vrátiť spis sp. zn. 5 C 226/00 za účelom jeho predloženia ústavnému súdu.

Dňa 3. apríla 2006 okresný súd určil termín pojednávania na 31. máj 2006.

Dňa 4. apríla 2006 okresný súd vyzval znalca na vyjadrenie a doplnenie znaleckého posudku. Okresný súd vyzval aj právneho zástupcu sťažovateľky k špecifikácii výšky cestovného.

Dňa 10. apríla 2006 bolo okresnému súdu doručené uznesenie krajského súdu sp. zn. 3 NcC 12/2006 z 20. marca 2006, ktorým súd zákonnú sudkyňu nevytlúčil z prerokúvania a rozhodovania danej veci.

Dňa 13. apríla 2006 bolo okresnému súdu doručené doplnenie k znaleckému posudku.

Dňa 13. apríla 2006 okresný súd zaslal doplnenie k znaleckému posudku účastníkom konania a ich právnym zástupcom.

Dňa 19. apríla 2006 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie právneho zástupcu odporcu.

III.

Podľa čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Preto na splnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (I. ÚS 10/98).

Otázku existencie zbytočných prietáhov v konaní, a tým aj porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, skúma ústavný súd vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu podľa právnej a faktickej zložitosti veci, podľa správania účastníkov konania a spôsobu, akým v konaní postupoval súd (II. ÚS 74/97). Tieto tri kritériá zohľadňuje pri namietaní porušenia práva na prejednanie veci súdom v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd aj Európsky súd pre ľudské práva (III. ÚS 111/02, III. ÚS 29/03).

Predmetom posudzovaného konania pred okresným súdom je rozhodnutie o náhrade škody za sťaženie spoločenského uplatnenia. Ide o konanie, ktoré je skutkovo zložitá najmä nutnosťou znaleckého dokazovania, právne však patrí medzi bežnú agendu okresných súdov.

Pri hodnotení správania účastníkov konania je potrebné dať za pravdu zákonnej sudkyňi, že sťažovateľka má podiel na vzniknutom stave tým, že sa (alebo jej právny zástupca) ospravedlňovala z pojednávania; bolo to tak 12. septembra 2003, 7. januára 2004, 3. februára 2004 a 19. novembra 2004. Dňa 18. septembra 2003 a 16. februára 2006 sťažovateľka podala neúspešné sťažnosti na zákonnú sudkyňu, ktoré taktiež predĺžili konanie. Sťažovateľka a jej právny zástupca sa neúčast'ou na úkonoch okresného súdu výrazne pričínili o vzniknutý stav.

Pokiaľ ide o hodnotenie postupu súdu, je potrebné podotknúť, že ústavný súd je viazaný petitom sťažnosti, a preto nemôže hodnotiť postup prokuratúry a najvyššieho súdu v konaní, kde sa spis nachádzal od 14. augusta 2000 do 18. februára 2002.

Dňa 18. februára 2002 bol spis doručený okresnému súdu s rozhodnutím najvyššieho súdu. Vo veci bol vykonaný úkon až 27. augusta 2003, teda po vyše 1 roku (keď podľa záznamov v spise zákonná sudkyňa bola práceneschopná alebo na dovolenke). Uvedené obdobie ústavný súd hodnotí ako konanie so zbytočnými prieťahmi.

V okolnostiach prípadu (aj za účasti sťažovateľky) okresný súd nekonal sústredene, keď vec trvá vyše 6 rokov bez nastolenia právnej istoty.

S ohľadom na uvedené obdobie nečinnosti okresného súdu a celkovú dobu konania dospel ústavný súd k záveru, že základné právo sťažovateľky zaručené čl. 48 ods. 2 ústavy bolo porušené (bod 1 výroku nálezu).

Podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Ústavný súd zistil porušenie základného práva sťažovateľky zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy, prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľka domáhajúca sa rozhodnutia súdu vo veci samej (bod 2 výroku nálezu).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa ustanovenia § 50 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Sťažovateľka žiadala priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 800 000 Sk, čo odôvodnila ujmom na zdraví, ktorá jej znemožňuje plnohodnotný život.

Ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky, prikázal okresnému súdu, ktorý jej základné právo svojou čiastočnou nečinnosťou porušil, vo veci konať, a na dovriešenie nápravy porušenia základného práva priznal sťažovateľke aj primerané finančné zadosťučinenie v sume 30 000 Sk, pričom zohľadnil aj spoluúčasť sťažovateľky na vzniknutých preťahoch v konaní (bod 3 výroku nálezu).

Ústavný súd vo zvyšnej časti návrhu sťažovateľky nevyhovel (bod 5 výroku nálezu).

Sťažovateľka bola vo veci úspešná a prostredníctvom svojho právneho zástupcu žiadala priznať trovy právneho zastúpenia za jeden úkon spolu s režijným paušálom, pričom hodnotu veci (sporu) vyčíslila nesprávne na 800 000 Sk (v rozpore s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb).

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z ustanovení § 1, § 11, § 14 a § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky s tým, že predmet konania podľa čl. 127 ústavy pred ústavným súdom, ktorým sú základné práva a slobody, porušenie ktorých sťažovateľ namietal, v zásade nie je oceníteľný peniazmi. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby uskutočnený v období od 1. januára 2006 v konaní pred ústavným súdom predstavuje 2 730 Sk a hodnota režijného paušálu 164 Sk.

V súlade s týmito ustanoveniami možno teda trovy konania vyčísliť ako súčet odmeny za dva úkony právnej služby (príprava a prevzatie veci, písomné podanie súdu) vykonané v roku 2006 vrátane režijného paušálu ($2 \times 2730 \text{ Sk} + 2 \times 164 \text{ Sk} = 5\,788 \text{ Sk}$). Náhrada trov konania v predmetnej veci vypočítaná podľa platnej právnej úpravy teda spolu predstavuje 5 788 Sk.

Ústavný súd preto právnemu zástupcovi sťažovateľky priznal náhradu trov konania v sume 5 788 Sk (bod 4 výroku nálezu).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. septembra 2006